

posse bonos in futuro cōsequi, quorum pignore eccle-
siam nunc informatam credimus detineri, hic habentē
primitias sp̄itus, in futuro perfectiōnem, hic sustētari
in spe, postea pasci in re, hic uideri per speculū in enig-
mate, in futuro autem facie ad faciem. Cum ad speciē
fuerit perducta per fidem, quod donec perficiatur, ut
summi dei bonis fruamur eternis, fruendum inde non
oberimus & proximis, Eam quoq; nos sp̄em resurre-
ctionis habere, ut eodem ordine eademq; forma qua
ipse dominus resurrexit a mortuis, nos quoq; resurre-
cturos esse credamus in eodem tēpore in quo sumus,
uel uiuimus, nō naturam aut sexum mutantes, sed tm̄
fragilitatem et uicia deponentes. Ipsum quoq; sathanā
cum angelis suis atq; cultoribus eterno incendio con-
demnādum, neq; secundum quorundam sacrilegam
dispensationem ad pristinam idest angelicam dignitatē,
ex qua propria malignitate cecidit, reducendum. Hęc
est catholicę traditionis fidei integritas, de qua si unū
quodlibet respuatur, tota fidei credulitas amittitur.

DE HAERESIBVS VARIIS, Ca. LVIII.

Oc ergo cauēdum est omni animę timēti deū,

h ut non a fide catholica decidens, & relinquens
doctrinā ueritatis, in errores hereticorū cadat,

quia hoc certissimum mortis est genus, Sed ut hoc fa-
cilis possit precauere, quascumq; sectas de erroribus
hereticorum atq; scismaticorū, de notatis a catholicis
doctoribus inuenimus, simul cum earum authoribus
siue sectatoribus, in hoc libro determinamus.

origenis. Hęc̄esis gręce ab electione uocatur, quod scī-
licet unusq; sc̄q; id sibi eligat quod melius illi esse uideat,
ut Philosophi, Peripatetici, Achademici, Epicurei, &
Stoici, uel sicut alij qui peruersum dogma cogitantes,
arbitrio suo de ecclesia recesserunt, Inde ergo hereses

Ναζαρεν

Οφίτη

Βαλεντιν

Απελλή

Ονομα Αδαμ

Καϊν

Σεθ

Μελχισεδεκ

Αγγελοι
αποστολοι

Κερδονιαν

Μαρσιονιστ

Αρθου

χιλιασται. chiliaste. latie milliasti sūt appellati. Naçarei
 dicti qui dū Christum qui a vico naçareus est appella-
 tus. filiū dei confiteant. om̄ia tamē veteris legis custo-
 diūt. Ophitē a colubro nominati sunt. Coluber enim
 grece οφις dicitur. colūt enim serpētem. dicentes ipsū
 in paradiso induxisse virtutis cognitionē Valētiniāni
 a Valentīno quodam platonico sectatore uocati. qui
 αιωνας idest secula quēdam in originem dei creatoris
 induxit. Christum quoq; de uirgine nihil corporis as-
 sumpsisse. sed per eā quasi per fistulam trāsisse asseruit.

Apellitē. quorum Apelles princeps fuit. qui creatorē.
 angelum nescio quē gloriosum superioris dei. faciens
 deum legis Israhel. illum igneum affirmans. Apellitē
 quorum author Apelles. qui dixit Christum non deū
 in ueritate. sed hoīem in fantasia apparuisse. Archon-
 ciacia principibus appellāt. qui uniuersitatē quā deus
 condidit. opera esse archangelorum defendunt. Ada-
 miani uocati. quod Adē imitantur nuditatem. unde &
 nudi erant. & nudi in se mares foemineq; conueniunt.

Cainani proinde sic appellati. quoniam Cain adorāt.
 Sethiani nomen acceperūt a filio Adam qui uocatus
 est Seth. dicētes eū esse Christum. Melchisedechiani.
 uocati pro eo. quod Melchisedech sacerdotem dei. nō
 hominem fuisse. sed uirtutem dei arbitrātur. Angeli
 uocantur qui angelos colunt. Apostolici hoc sibi no-
 men ideo sumpsērunt. quod nihil possidentes ppriū.
 nequaquam recipiunt eos qui aliquo in hoc mundo
 utuntur. Cerdoniani a cerdone quodam nominati. q
 duo contraria principia asseruit. Marcioniste a Mar-
 cione stoico philosopho appellati. qui cerdōis dogma
 secutus. alterum bonum. alterum iustum deū asseruit.
 tanquam duo principia creatoris et bonitatis. Artho-
 teritē ab oblatiōe uocati panē enim & caseum offerūt
 dicentes. primis hominibus oblationē a fructibus frē

Si in tribus omnino fuisse cele-
 stu. et populo agnoscendam offer-
 Soriani a Sorone uocati. uin-
 telamentis & reuerentiam n-
 a facio quod uocantur qui et e-
 nes abhorrent. Alij uocantur
 Logos uti grece uerbu
 uerbum non creditur sequente
 si uocantur. Ceteri uocantur
 quod etiam uocantur eor-
 u. etiam illi uocantur in aduentu
 in populo. sed in se trahunt
 propter mundiciam in se non
 cum de his rebus neque uer-
 uerum. uobis in uoluntate
 uobis uobis se quod etiam
 gaudere uellent mundiciam
 uocant. Paulina Praxila
 dixit non semper fuisse Christi-
 picum. Homogenitatis ab heri-
 quod miseriam non natam in uo-
 compendit. magis enim et leniter
 in apostolos improbat et eme-
 uia a quodam Persa emittitur
 uisus duas naturas et substantias
 uenit et matrem. Et animas ex de-
 uere asseruit. uetus testamen-
 tate recipit. Cananiani
 Antiochiani
 habetate rustica deum humani
 in uisus scripta sunt et uita
 uerum grece latine homo
 et uerum domini qui ait Spiritus
 in uerum. nec membris dicitur

& a fructibus ouium fuisse celebrata. Aquarij appel
lati, eo quod aquam solam offerunt in calice sacramenti.

Seueriani a Seuero exorti, uinum non bibunt, & uetus
testamentum, & resurrectionem non recipiunt. Tatiani,
a Taceo quodam uocati, qui et encratite dicti, quia car
nes abhominantur. Alogij uocantur tanquam sine verbo,
λογος, Logos enim grece uerbum dicitur, deum enim
verbum non credunt, respuentes Ioannis euangelium
& apocalipsin. Catafrigis nomen prouincia frigida dedit,
quia ibi extiterunt authores eorum. Montanus, prisca
& maximilla fuerunt, hii aduentum spiritus sancti non
in apostolos, sed in se traditum asserunt. Catharoe
propter mundiciam ita se nominauerunt, gloriantes
enim de suis meritis, negant poenitentibus ueniam peccato
rum, uiduas si nupserint, tanquam adulteras dampnant,
mundiores se ceteris predicant, qui nomen suum si co
gnoscere uellent, mundanos se potius quam mundos
uocarent. Pauliani a Paulo famosateno exorti sunt, qui
dixit non semper fuisse Christum, sed a Maria sumpsisse
initium. Hermogeniani ab hermogene quodam uocati,
qui materiam non natam introducens, deo non nato eam
comparauit, matremque elementorum et deam asseruit,
quos apostolus improbat elementis seruientes. Maz
nichi a quodam Persa extiterunt, qui uocatus est Ma
nes. Hic duas naturas et substantias introduxit, idest
bonam et malam, & animas ex deo quasi ex aliquo fonte
manare asseruit, uetus testamentum respuit, nouum
ex parte recipit. Canoniani idest latine sine lege
dicuntur. Anthropomorphite dicti, pro eo quod
simplicitate rustica deum humana membra habere, quod
in diuinis libris scripta sunt arbitrantur. ανθρωπος, An
thropos enim grece, latine homo interpretatur, igno
rantes uocem domini, qui ait Spiritus est deus, In corpo
reus est enim, nec membris distinguitur, nec corporis

Aquarij

Seuerianij

Tatiani

Alogij

Catharoi

Paulianij

Hermogenianij

Maznichi

Canonianij

*Anthropomor
phite*

Anthropos

vnde et Sabelliāi uocati sunt, hī unam personā patris
et filij & spiritus sancti astruunt.

Arriani ab Arrio Alexandrino presbytero orti sunt, qui coeternū patri
filium non agnoscens, diuersas in trinitate substantias
asseruit, contra illud quod ait dominus, Ego et pater
unum sumus, Macedoniani a Macedonio Constanti
nopolitano episcopo dicti sunt, negātes deū esse spm
scm, Appolinaristę ab Apolinare uocati sunt, dicētes
Christum corpus tātūmodo sine anima suscepisse.

Antidicomariteę appellati sunt, pro eo qđ Marię virgini
nitati cōtradicunt, asserentes eam post Christū natum
viro suo fuisse cōmixtam, Metāgismoniteę ideo tale

nomen acceperūt, quia αγγίος, Angios gręce vas dicit̄,
asserunt enim sic esse in patre filium, tanqđ uas minus

intra uas maius, Patriciani a quodam patricio nuncu
pati sunt, qui substantiam humanę carnis a diabolo cō
ditam esse dicunt, Colinthiani a quodam Colintho

nominati, qui dicunt deum non facere malum, contra
illud quod scriptum est, Ego dñs creans mala, Floriani

a Florino, qui econtrario dicunt deum creasse mala,
contra id quod scriptum est, Fecit deus omnia bona.

Donatistę a Donato quodam Afro nuncupati, qui
de Numidiā ueniens, totam pene Africā sua persuas
sione decepit, asserens minorem patre filiū, & minore

filio spiritum sanctum, & rebaptizans catholicos, Bon
osaici a Bonoso quodam episcopo exorti prodūtur,

qui Christū filium dei adoptiuū nō p̄priū asserūt, Cir
cūcellioes dicti eoq̄ agrestes sūt, q̄s Cothopitas vocāt,

sup̄dictę hęresis hēntes doctrinā, hī amore martirij se
metip̄os pimūt, ut uiolēter de hac uita discedētes mar
tyres noient, Priscilliāistę a Priscilliāo uocati, q̄ i hispa
nia ex errore Gnosticorū, et Māicheorū pmixtū dogma

cōposuit, Luciferiāi a lucifero syrmie ep̄o orti, q̄ ep̄os
catholicos q̄ cōstātij p̄secutōe p̄fidie arriāorū cōseruētes

o ij

o ij

o ij

o ij

o ij

Arriani

Macedoniani

Appolinaristę

Antidicomariteę

Metāgismoniteę

Patriciani

Colinthiani

Floriani

Donatistę

Bonosaici

Circūcellioes

Luciferiani

erant, & postea correcti, redire in ecclesiam catholicam delegerunt, dampnantes siue quod crediderant, siue quod credidisse se simulauerant, quos ecclesia catholica materno recepit sinu, tanquam Petrum post fletum negationis, Hanc illi matris charitatem superbe accipientes, eosque recipere nolentes ab ecclesie communiore recesserunt, & cum ipso lucifero auctore suo quod manebatur cadere meruerunt, Iouinianiste a Iouiniano quodam monacho dicti, asserentes nullam nuptiarum & virginum esse distantiam, nullumque inter abstinentes & simpliciter epulantes esse discrimen, Eluidiani ab Eluidio nominati, qui dicunt post natum Christum alios Mariam filios de viro Ioseph peperisse, Paterniani a Paterno quodam exorti, qui inferiores corporis partes a diabolo factos opinantur, Arabici nuncupati, eo quod in Arabia exorti sunt, dicentes animam cum corpore mori, atque in nouissimo utrumque resurgere, Tertulianiste dicti a Tertuliano, presbytero africanae provincie & ciuitatis Carthagenensis, animam immortalem esse, sed corpoream predicantes, & animas hominum post mortem in demones conuerti putantes, Tesseris decadite dicti, quod quartadecima luna pascha cum Iudeis obseruandum contendunt, nam tesseris quattuor, deca decem significat, Nyctages a somno nuncupati, quod vigilias noctis respuant, superstitionem esse dicentes, iura temerari diuina, qui noctem ad requiem tribuit, Pelagiani a Pelagio monacho exorti, Hii liberum arbitrium diuinae gratiae anteponunt, dicentes sufficere voluntatem ad implenda diuina iussa, Nestoriani a Nestorio Constantinopolitano episcopo nuncupati, quod beatam virginem Mariam non dei sed hominis tantummodo asseruit genitricem, ut aliam personam carnis, aliam faceret deitatis, nec unum Christum in verbo dei et carne credidit, sed separatim atque seiuictum, alterum filium dei

Iouinianij

*Eluidianij
Paternianij*

Arabij

Tertulianij

Tesseris decadite

Nyctages

Pelagianij

Nestorianij

alterum filium hominis predicant
confessionem poenitentiae abate, cu
nam est temporaria que existit
sed non eo dimittitur esse n
id est sine capite, quem sequuntur
eorum regem autem quo e
credendum capitulum impu
Christo substantiam propriam
in eius persona naturam proprie
Gomae appellat a Theodoro d
et hoc substantiam principis i Alex
non de sumo rectorum quocumque H
Dionisi sequens, adhibentem
et dicitur inueni in Christo statu
Theobonij corruptum, Cuius
tenent, Cuius et Tertulij Th
ex cubus Cuius ad inueni
a qua exortum hinc id edicunt, e
ignem inuicem que sunt in qua
non reuocantur Christi personam
distinctionem corde meo, Tria
sunt et personam in trinitate, ita
sunt, Cuius aliud quod serpu
natus deus natus deus natus est
sunt et sine nominibus, et
natus deum esse, alie Christi
sunt alie dicunt, alie Christi de pa
natus deum, alie liberum nomen
sunt Christi dekenline non
natus deum negat, alie animas co
sunt, alie animalia existunt
sunt, alie innumerabiles mu
sunt, alie copiam facit, alie
sunt, alie cum hominibus non m

alterum filium hominis predicauit. Euticiāi ab Eutice
constantinopolitano abbate. qui Christum post huma
nam assumptionē negauit existerē de duabus naturis.
sed solū ī eo diuinā asseruit esse naturā. Acephali dicti
id est sine capite. quem sequuntur heretici. nullus enī
eorum reperitur author a quo exorti sint. hī triū cal
cedonensium capitulorum impugnatores. duarum in
Christo substantiarum proprietatem negant. et vnam
in eius persona naturam predicant. Theodosiani &
Gaianite appellati a Theodosio & Gaiano. qui tempo
ribus Iustiniāi principis ī Alexādrīa. ppli pueri electōe
vno die sunt ordinati episcopi. Hī errores Euticētis &
Dioscori sequentes. calcedonense concilium respuūt.
ex duabus vnam in Christo naturam asserunt. quam
Theodosiani corruptam. Gaianite incorruptam con
tendūt. Gnoite & Tritoite a Theodosiāis exorti sunt.
ex quibus Gnoite ab ignorātia dicti. quia peruersitati
a qua exorti sunt id adiciunt. quod Christi diuinitas
ignoret futura que sunt scripta de die et hora nouissīa.
non recordantes Christi personam in Esaia loquentis.
dies iudicij in corde meo. Tritoite vero vocati quod
sicut tres personas in trinitate. ita quoq; tres astrunt
deos esse. cōtra illud quod scriptum est. Audi Israhel.
dominus deus tuus deus vnus est. Sunt et alię hereses
sine authore et sine nominibus. ex quibus alię trifors
mem putant deum esse. alię Christi diuinitatem passī
bilem esse dicunt. alię Christi de patre natiuitati initiū
temporis dant. alię liberationem hominum apud infes
ros factam Christi descensione non credunt. alię aiām
imaginem dei negāt. alię animas conuerti in demones
& in quecumq; animalia existimant. alię de mūdi statu
dissentunt. alię innumerabiles mundos opinātur. alię
aquam deo coeternam faciūt. alię nudis pedibus am
bulant. alię cum hominibus non manducant. Hę sunt

o iij

Euticiāi

Acephali

Theodosiani
Gaiāni
vni in pueris
pauca

Gnoite & Tritoite

Tritoite

De heresibus in
quibus in pueris

